

Opinnäytetyö (AMK)

Media-alan koulutus

journalismi

2025

Maijastiina Hannonen

Nuoret uutismediassa

– Analyysiä nuorisojournalismista ja sen tarpeellisuudesta

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Media-alan koulutus

journalismi

2025 | 31 sivua

Maijastiina Hannonen

Nuoret uutismediassa

Analyysiä nuorisojournalismista ja sen tarpeellisuudesta

Portfolio-opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, millaisissa raameissa Suomessa tehdään nuorisojournalismia, ja miten omat työnäytteeni sijoittuvat tuolle kentälle. Taustalla oli huomio nuorten mediaympäristön muutoksesta: perinteisten medioiden rinnalla Tiktok on yhä suosittu uutisvideoalusta. Opinnäytetyö osoittaa, että nuorten tavoittaminen laadukkaana journalismin pariin vaatii uudenlaisia lähestymistapoja.

Opinnäytetyössä tarkastellaan tekemiäni nuorille suunnattuja monimediallisia journalistisia sisältöjä.

Opinnäytetyö sisältää nuorisojournalismia määrittelevän teoriaosan ja portfolion. Menetelmänä käytetään teoreettista tarkastelua ja itsereflektiivisiä analyysejä omista journalistisista tuotannoista. Analyysin kohteena ovat erilaiset juttutyypit.

Asiasanat:

journalismi, monimediallisuus, median murros, medialukutaito, nuoret mediankäyttäjät.

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Journalism

2025 | 31

Maijastiina Hannonen

Young People in the News Media

Analysis of youth journalism and its necessity

The aim of the thesis was to investigate the kind of framework in which youth journalism is done in Finland, and how my own work samples are placed in that field. There was an observation in the background: TikTok is an increasingly popular news video platform amongst young people. The results of the thesis show that reaching young people into high-quality journalism requires new approaches.

This thesis examines journalistic multimedia content that I have made. The chosen content is aimed at young people.

The thesis includes a theoretical part that opens youth journalism and a portfolio. The method used is a theoretical review and self-reflective analysis of one's own journalistic productions. The subject of the analysis is the reflection of young age on the editorial choices made.

Keywords:

journalism, multimedia, media revolution, media literacy, young media users.

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Nuorisojournalismi	6
2.1 Nuorisojournalismin kanavat	6
2.2 Nuoria houkuttelevat aiheet	7
3 Nuori näkökulma	8
3.1 Oma toimittajaprofiilini	8
4 Portfolio	10
4.1 Verkkoartikkeli opiskelijoiden taloustilanteesta	11
4.1.1 Kehitysidea	12
4.2 Korkeakouluopiskelijoiden arkeen pureutuva paneelikeskustelu	13
4.2.1 Kaksisuuntainen yleisösuhte	15
4.3 Doomsrollausta ruotiva podcast-pilotti	15
4.3.1 Toimittaja vai sisällöntuottaja?	17
4.4 Reportaasi nuoren toimittajan ensimmäisestä lavatanssitapahtumasta	18
4.4.1 Oikaisu	20
4.5 Korttitarina nuorten savipajatoiminnasta	21
4.5.1 Eri alustoille versioiminen	22
5 Nuoren journalistin havainnot ja oivallukset	23
5.1 Jatkotutkimusaiheita	24
Lähteet	26

Liitteet

Liite 1. Portfoliotöiden linkit

Liite 2–3. Sävel tosiaan soi läpi yön. 18. heinäkuuta 2024, Salon Seudun Sanomat.

1 Johdanto

Kiinalaisomisteinen lyhytvideoihin perustuva TikTok on nuorten suosituin uutiskanava. (Uutismedian liitto 2024a.) Tutkimustulos herättää minussa epämiellyttäviä tunteita. Toistaiseksi vain harva suomalainen mediatalo on aktiivinen alustalla. (Sihvonen ym. 2024, 63.) Journalismin tekijät ovat mielenkiintoisen dilemman äärellä. Kannattaako heittäytyä suositusalgoritmien armoille ja tehdä nuorisotrendikästä journalismia sosiaaliseen mediaan, vai houkuttaa nuoria lukijakuntia suoraan omille alustoille?

Lyhytvideoformaatti on ollut viime vuosina kovaa valuutaa, mutta onko se lopulta karhunpalvelus keskittymiskyvylle? Mikä voima saisi sosiaalisessa mediassa uutisia kuluttavat nuoret ikäpolvet aikanaan lukemaan uutistekstejä? Supistuuko suomalainen mediakenttä, jos nuoret eivät enää jaksaa lukea pitkiä tekstejä? Näiden kysymysten pohjalta lähdin työstämään omaa opinnäytetyötäni.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on analysoida tekemiäni nuorille suunnattuja journalistisia juttuja. Haluan selvittää, millä keinoilla nuoret saadaan heitä varten tehdyn sisällön pariin eri julkaisualustoille. Sukellan itsereflektiiviselle matkalle viiden erilaisen journalistisen sisällön tekovaiheisiin. Pohdin, mitä lisäarvoa monimediallisuus tuo journalismiin ja ennen kaikkea, tekeekö monimediallisuus jutuista houkuttelevampia nuorille yleisöille.

Lopuksi listaan opinnäytetyöprosessin pohjalta syntyneitä havaintoja nuorisojournalismin ytimeistä ja omasta ammatillisesta kehityksestäni.

2 Nuorisojournalismi

Nuorille suunnattu journalismi käsittelee heitä kiinnostavia asioita ja tuo nuorta näkökulmaa ympäröivään maailmaan. Laadukas nuorisojournalismi on merkityksellistä, helppolukuista ja vuorovaikutteista. (#nuoretmyös-hanke 2021, Pyhtilä 2024.) On tärkeää, että nuorille ja koululaisille tarjotaan työkaluja kehittää medialukutaitoa, jotta he oppivat arvostamaan ja kuluttamaan hyvän journalistisen tavan mukaan tehtyjä sisältöjä (Vesanummi 2024, 73).

Yle nuorten uutistoimituksen tuottajan Tuomo Björkstenin mukaan journalistista mediaa ei enää käytetä tavan vuoksi, ja siksi uutisisältöjen pitää olla kiinnostavia (Björksten 2021). Tein ensimmäisen työharjoitteluni Yle Turun uutis- ja ajankohtaistoimituksessa syksyllä 2023. Siellä 15–29-vuotiaiden uutisklikkausten määrät olivat seuratuinta analytiikkaa, vaikka kyseessä ei ollut nuorten toimitus.

Helsingin Sanomien nuorisobrändi Nyt lakkautettiin alkuvuodesta 2024 muutosneuvottelujen lopputuloksena. Helsingin Sanomien vastaava päätoimittaja Erja Yläjärvi kommentoi uudistusta sanomalla, että emo-Hesarista halutaan tehdä entistä houkuttelevampi nuorille. (Pullinen 2024.) Nuoret siis halutaan kuluttamaan samoja sisältöjä muiden ikäryhmien kanssa.

2.1 Nuorisojournalismin kanavat

Uutisia kulutetaan yhä enemmän sosiaalisesta mediasta, jossa algoritmi määrittelee mitä ihminen päätyy lukemaan (Lahokoski 2024, 10). Vuonna 2023 suurin osa 18–24-vuotiaista suomalaisista piti sosiaalista mediaa pääasiallisena uutislähteenään (Uutismedia verkossa 2023, 17). Uutismedian liiton Nuoret ja uutismediasuhde -tutkimuksen (2024) mukaan 13–18-vuotiaiden tärkein uutiskanava on kiinalaisomisteinen lyhytvideoalusta Tiktok. Sosiaalinen media on ilmainen ja helposti saavutettava alusta.

Uutismedian liiton tutkimukseen vastanneista nuorista lähes puolet arvelee, etteivät he törmäisi uutismedioiden sisältöön muualla kuin Tiktokissa (Uutismedian liitto 2024b). Toistaiseksi vain pieni joukko suomalaisia toimituksia julkaisee aktiivisesti sisältöä alustalle (Sihvonen ym. 2024, 63).

Joulukuussa 2024 julkaistussa Suomalaisten uutismedia 2024 -tutkimuksessa 15–24-vuotiailta nuorilta kysyttiin, mitä uutismediaa he pitivät tärkeimpänä yleissivistykselle. Vastaajista 82 prosenttia nimesi sanomalehdet yleissivistyksen kannalta kaikista tärkeimmäksi mediaksi. Toiseksi sijoittui televisio 52 prosentilla. (Uutismedian liitto 2024b.) Painetulla ja digitaalisella sanomalehdellä on siis edelleen paikkansa myös nuorten yleisöjen elämässä.

2.2 Nuoria houkuttelevat aiheet

Uutismedian liiton teettämän Nuoret, isot uutisaiheet ja luottamus -tutkimuksen (2023) mukaan 13–18-vuotiaita kiinnostaa eniten heidän elämäänsä liittyvät uutisaiheet. Tutkimuksen mukaan nuoret ovat myös aiempaa kiinnostuneempia toisten nuorten tekemästä sisällöstä. Lisäksi nuoret kaipaavat mediaan lisää muiden nuorten näkemyksiä esimerkiksi sodasta ja kriiseistä. (Uutismedian liitto 2023.)

A-lehdet julkaisi teini-ikäisille suunnattua Demi-lehteä vuosina 1998–2021 (Demi n.d.). Ennen lakkauttamistaan Demi-lehti järjesti z-sukupolvea edustaneiden nuorten kanssa #nuoretmyös-hankkeen. Sen tavoitteena oli selvittää, mitä nuoret toivovat medialta. Kolmeksi keskeiseksi avaintekijäksi nimettiin saavutettavuus, vuorovaikutus sekä moniäänisyys ja samaistuttavuus. (#nuoretmyös 2021.) Eli ole niissä julkaisukanavissa missä nuoretkin, ideoi yleisölähtöisesti ja huomioi nuorten näkökulmat. Hankkeen loppuraportissa korostetaan, että yksittäinen nuori ei saa edustaa koko sukupolvea.

Olen pitänyt oman nuorisojournalismin ohjenuorana ajatusta, että samaistuttava ja koskettava uutinen rakentuu yksityisen kautta yleistämällä. Esimerkiksi portfoliotyöni sairauslomalla olevien nuorten taloustilanteesta olisi jäänyt abstraktiksi ilman esimerkkitausta.

3 Nuori näkökulma

Suomalaisten journalismin tekijöiden ammattiarvoja ja etiikkaa kartoittavan tutkimuksen mukaan nuoret ja kokemattomat toimittajat ovat kaikkein herkimpiä hyödyntämään journalistin ohjeiden poikkeussääntöjä. He ovat halukkaimpia kokeilemaan journalismissa vallitsevia eettisiä rajoja. (Väliverronen ym. 2023, 27–31.) Tutkimuksen mukaan erityisesti naistoimittajilla korostuu halu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen (Väliverronen ym. 2023, 17–25).

1970-luvulla yhteiskunnallinen vaikuttaminen kanavoitiin puoluepolitiikkaan. Nyt nuori toimittajasukupolvi haluaa ottaa edeltäjiään selkeämmän pesäeron puolueisiin, mutta muuttaa yhteiskuntaa muilla keinoilla. (Uotila 2023.)

3.1 Oma toimittajaprofiilini

Portfolion pohjaksi on oleellista kertoa, mistä lähtökohdista toimittajuuteni kumpuaa. On keskeistä, että kuulun itse z-sukupolveen. Olen kasvanut ja opiskellut monimediallisessa ympäristössä ja viettänyt valtavasti aikaa sosiaalisessa mediassa.

Nuoren toimittajan on melkein pakko miettiä omaa henkilöbrändiään. Haluaako brändiä lähteä rakentamaan, vai antaako sen rakentua sen varaan, ettei rakenna sitä tietoisesti. Helsingin Sanomat julkaisi 1.11.2024 haastattelun Yle Kioskin striimaavasta nuoresta toimittajasta Jaakko Kesosta. Haastattelun ytimekäs otsikko Mediaidoli asettaa jutulle selkeän näkökulman.

Jutun kirjoittanut toimittaja Lotta Mikkilä toteaa, että toimittajat ovat nuorille etäisiä hahmoja, mutta 34-vuotiasta Kesoä tervehditään kaduilla. Jutun mukaan Keso edustaa uutta henkilövetoista videojournalismia. Siinä on keskeistä kaksisuuntainen yleisösuhte. Henkilövetoinen journalisti ei vain kerro, vaan myös kuuntelee ja selittää asioita auki. (Mikkilä 2024.)

Perinteisen median rinnalle on noussut somevaikuttajien ja sellaisten tavoin toimivien toimittajien verkosto (Pyhtilä 2024). Keso on tästä mielenkiintoinen esimerkki. Minulle Keso ei ole ollut mediaidoli, mutta hänen tapansa tehdä omaäänistä journalismia kiehtoo minua. Tarkoitin ennen kaikkea kykyä pohtia asioita ääneen sen sijaan, että esittää pelkän vastauksen. Uskon, että se vetoaa nuoriin yleisöihin.

4 Portfolio

Valitsin portfoliooni viisi erilaista journalistista työtä, jotka joko käsittelevät nuoria tai joissa on nuoria haastateltavia tai nuoren toimittajan näkökulmaa. Portfolion työt on julkaistu syyskuun 2023 ja elokuun 2024 välillä. Julkaisualustoina ovat olleet Yle areena, Salon Seudun Sanomat, Turun ammattikorkeakoulun journalistinen verkkomedia Tutka ja Yleisradion verkkosivut.

Kaikki portfolioon valitut työnäytteet ovat tavalla tai toisella olleet osa opintojani. Tein opintojeni aikana työharjoittelun sekä Yle Turun että Salon Seudun Sanomien toimituksissa. Harjoittelujen aikana tehtyjen julkaisujen lisäksi täydensin kokonaisuutta muutamalla kurssityöllä.

Monimediallinen medianomikoulutus on antanut valmiuksia erilaisten elementtien ammattimaiseen hyödyntämiseen. Siksi halusin valita portfoliooni laajan kattauksen erilaisten mediamuotoja. Valitsin audiota, tekstiä ja videota ja aion analysoida monimediallisten elementtien toimivuutta.

Olen ollut työnäytteiden tekohetkellä 22–23-vuotias, eli nuori itsekin. Nuoren toimittajan perspektiivi ei kuitenkaan välttämättä välity lukijalle asti. Olen miettinyt, miten pystyn omalla työpanoksellani vaikuttamaan siihen, millainen lukijasuhde vuosina 1995–2012 syntyneelle z-sukupolvelle muodostuu kirjoitettuun journalismiin.

Nuorena toimittajana tuntuu luontevalta ideoida sisältöä nuoria koskevista aiheista. On kuitenkin mielenkiintoista pohtia, miten nuori ikä on vaikuttanut tekemiini toimituksellisiin valintoihin.

4.1 Verkkootikkeli opiskelijoiden taloustilanteesta

Omasta ideastani syntynyt artikkeli *Aivotulehdus sekoitti Sofia Niileksen, 21, opinnot – vakava sairastuminen voi romuttaa opiskelijan talouden* julkaistiin Yle.fi -sivustolla 15. lokakuuta 2023. Tein artikkelin ensimmäisen työharjoitteluni aikana Yle Turun uutis- ja ajankohtaistoimituksessa syksyllä 2023.

Yleisradio tuntui innovatiiviselta verkkomahdollisuuksien hyödyntäjältä. Koin sen valtavan inspiroivana. Halusin tehdä sisältöä mahdollisimman monipuolisesti eri julkaisukanaviin.

Esimerkkiartikkeli koostuu tekstimuotoisesta verkkootikkelista, noin minuutin pituisesta videosta, valokuvista ja kahdesta audioraidasta. Verkkoa varten tehty journalismi tuntuu loputtomien mahdollisuuksien leikkikentältä.

Tavoitteenani oli rakentaa erilaisilla elementeillä kerroksellisuutta. Siinä missä teksti kuljettaa asiapitoista sisältöä eteenpäin, väliin liitetyt haastatteluklipit avaavat tapausesimerkinä toimivan nuoren omia ajatuksia. Omat reunaehdonsa jutulle asetti tietysti Ylelaki, jonka mukaan tekstisisältöjen tulee liittyä yhtiön video- tai audiosisältöön (Laki Yleisradio Oy:stä 11.3.2022/159).

Juttuprosessi oli mielenkiintoinen oppimismatka. Harjoittelijastatus mahdollisti verkkaisen etenemisen. Samalla kun kirjoitin artikkelia, opettelin myös käyttämään lukuisia erilaisia toimituksen ohjelmistoja ja tutustuin toimituksen työntekijöiden eri rooleihin.

Verkkomahdollisuuksien edessä tuntuu myös tärkeältä miettiä, kannattaako kaikki kirsikat heittää samaan kakkuun. Tällä kertaa saattoi kuitenkin käydä niin, että en juuri karsinut. Erilaiset elementit tuntuivat perustelluilta.

Lähdin työstämään aihetta siltä pohjalta, että olin kuullut päähaastateltavan tarinan. Alkuperäinen ajatukseni oli tehdä henkilövetoinen juttu siitä, miten yhtäkkinen sairaus muuttaa elämän suunnan. Haastattelussa nousi kuitenkin ilmi taloudellinen stressi ja epävarmuus. Se tuntui tärkeämmältä kärjeltä, mutta vaati yhden ihmisen kokemuksen rinnalle tietoa aiheesta yleisemmin.

Kokonaisuus ei valmistunut päivässä, ja se oli mielestäni hyvä asia. Sain toimituksessa vertaispalautetta jo jutun työstövaiheessa. Palautteen pohjalta teksti muotoiltiin mahdollisimman helppolukaiseen muotoon.

Lopuksi kirjoitin jutulle varsinaisen otsikon ja vaihtoehtoiset otsikot mahdollista otsikkokiertoa varten. Otsikon miettiminen oli mukavaa, ja pyörittelin erilaisia versioita yhdessä editorin kanssa. Pääsin perustelemaan omia otsikkonäkemyksiäni ja hioimme kärkeä yhdessä. Tiimityöskentely on ehdottomasti rikastuttavaa. Toinen voi esimerkiksi nostaa otsikkoon sellaisen pointin, jolle on itse kirjoittaessa sokaistunut.

Jos kirjoittaisin jutun nykyisellä kokemuksellani, lisäisin siihen konkreettista talouskeskustelua. Kokemus omasta rahatilanteesta on suhteellinen käsitys. Olisi mielenkiintoista konkretisoida kokemus luvuiksi, jotta lukija pystyisi vertaamaan tilannetta esimerkiksi omaansa.

Olen miettinyt jutun julkaisun jälkeen, millaista toimittajaprofiilia olen jutuillani itselleni rakentanut. Artikkelini on luonteeltaan toteava eikä siinä ole vedetty viivoja suoriksi. Se on kuitenkin opiskelijan kirjoittama uutinen sairauslomalle joutuneiden opiskelijoiden taloudellisesta ahdingosta. Siksi on tärkeää miettiä jutun yhteiskunnallista arvoa suhteessa omaan etuun yhteiskunnan jäsenenä. Tässä tapauksessa onnistuin uskoakseni käsittelemään ongelmaa ilman, että olisin ajanut omaa agendaani.

Lopputuloksena mielestäni edelleen toimiva. Julkaisun jälkeen paikallinen juttu nostettiin kansalliselle etusivulle ja sosiaaliseen mediaan. Se herätti vilkasta keskustelua jutun kommenttikentässä. Keskustelu synnytti minussa merkityksellisen työn ja ammattiympäristön tunteita: olin oikeiden asioiden äärellä.

4.1.1 Kehitysidea

Julkaisukanavana Yleisradion verkko mahdollistaa jutun monipuolistamisen upotuksilla muilta alustoilta. Se mahdollistaa ratkaisukeskeisyyden lisäämisen, joka hoituisi esimerkiksi liittämällä julkaisun oheen Yle Kioskin Instagram-tilillä

marraskuussa 2024 julkaistun Mielenterveysruudun jakson. Jaksossa toimittaja Lyyra Virtanen kertoo, miten psyykkisesti sairastunut opiskelija voi järjestää taloudelliset tukensa. Lyhyt uutisvideo toisi samalle aiheelle käytännönläheisyyttä ja palvelisi niitä nuoria lukijoita, jotka samaistuvat artikkeliin.

4.2 Korkeakouluopiskelijoiden arkeen pureutuva paneelikeskustelu

Turun ammattikorkeakoulun media-alan opiskelijoiden ja Ylen yhteistyössä tehty *Elämää opintotukien välissä* -paneelikeskustelu lähetettiin suorana Yle Areenaan 14.12.2023. Korkeakouluopiskelijoiden elämään pureutuva ohjelma tallennettiin Yle Areenaan, ja sille on kertynyt tähän mennessä noin 45 000 käynnistyskertaa (25.9.2024).

Paneelikeskustelu suunnattiin turkulaisille korkeakouluopiskelijoille. Oma roolini oli toimia osana kolmihenkiä toimittajaopiskelijoista koostuvaa käsikirjoitustiimiä. Saimme työn reunaehdoksi vain tapahtuman keston ja toiveen aiheita pohjustavista inserttivideoista. Ideoimme ja suunnittelimme nuoria kiinnostavan tunnin sen pohjalta.

Lähdimme liikkeelle siitä ajatuksesta, että Yle Perjantai on toimiva ja nuoria kuulopuheiden mukaan viehättävä konsepti. Pohdimme, miksi Perjantai kiinnostaa. Listasimme syiksi rennon ja kotoisan haastattelutilanteen sekä ammattitaitoiset ja omina kokonaisuuksina toimivat *Perjantai-dokkarit*.

Lähdimme perjantain tavoin liikkeelle mielenkiintoisista tapausesimerkeistä. Korkeakouluopiskelijat eivät ole geneerinen joukko. Mietimme erilaisia asumismuotoja, perhetilanteita ja työkuvioita ja päätimme keskittyä yleistämisen sijaan yksittäisiin tarinoihin. Jaoimme tunnin neljään osaan: asuminen, toimeentulo, vapaa-aika ja työt.

Olimme yhteydessä valtavaan määrään mielenkiintoisia ihmisiä, joista kahdeksan kutsuimme studioon haastateltavaksi. Lisäksi kaikille neljälle teemalle kuvattiin inserttivideot. Lopulta tunnin ohjelman aikana käytiin läpi yli kymmenen erilaisen opiskelijan kokemuksia ja tarinoita.

Asiantuntijahaastatteluiden sijaan halusimme antaa puheenvuoron opiskelijoille itselleen. Ajattelen, että juuri se oli onnistumisen salaisuus. Nuorten ääni näkyi ja kuului lähetyksessä kaikin tavoin. Paneelikeskustelussa oli mahdollisuus livekeskustelulle. Keskustelusta nostettiin kysymyksiä ja ajatuksia lähetykseen. Lisäksi jokaiselle aihepiirille oli mietitty yleisöä osallistava kyllä/ei-kysymys. Kokonaisuus huomioi nuoria erityisen hyvin myös sen takia, että työryhmä koostui pitkälti nuorista.

Käsikirjoittamisen lisäksi toimitin kahdelle aihepiirille inserttivideot. Niiden tekeminen oli antoisaa, koska työparina oli hyvä kuvaaja, jonka työpanokseen luotin.

Ensimmäisen inserttivideon kuvauksissa istahdimme kolmesta korkeakouluopiskelijasta muodostuneen kommuunin aamupalapöytään keskustelemaan arkisesta yhteisöllisyydestä. Haastattelutilanne oli rento ja kotoisa, vaikka ihmiset eivät olleet meille entuudestaan tuttuja ja haastatteluilmapiiri oli koti. Se tuntui kivalta.

Lisäksi kävimme haastattelemassa nenähuilistia, joka jatkokouluttautuu aikuisiällä töiden ohella. Inserttivideoiden ajatuksena oli avata keskustelu ja rytmittää livetilaisuutta. Niiden esittämisen jälkeen studiossa haastateltiin uusia ihmisiä samasta aihepiiristä. Samaa aihepiiriä lähestyttiin siis eri perspektiivien ja kokemusten kautta.

Tapahtumapäivän tunnelma oli rento ja paikalla oli muutamia opiskelijoita. Suurin osa seurasi lähetystä etäyhteyden päästä ajan hengen mukaisesti. Onnistuneen livetapahtuman järjestäminen on asia erikseen, enkä aio sivuuttaa sitä. Runsaslukuiset etäkatsojat riittävät todistamaan, että nuoria kiinnostanut ohjelma onnistui tavoitteessaan.

Tapahtumapäivänä astuin projektin puitteissa vielä kolmansiin saappaisiin ja olin osana kuvaustiimiä. Livetaltioiminen on antoisaa puuhaa ja viihdyn myös videokameran takana.

Kokonaisuutta oli hauska tehdä ja miettiä. Katsojaluku ylitti odotukset ja se tuntui hyvältä. Tekee jopa mieli sanoa, että rakastan hyvää työryhmyöskentelyä! Etenkin uran alkupuolella se on mitä mainioin tapa oppia ja opettaa. Oli myös mielenkiintoista toimia niin monessa eri roolissa.

4.2.1 Kaksisuuntainen yleisösuhte

Paneelikeskustelun ajatuksena oli korkeakouluopiskelijoiden äänen kuuleminen. Siinä olisi voitu onnistua vielä paremmin. Valtaosa haastateltavista oli lopulta sattumien kautta Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoista, vaikka Turussa on muitakin korkeakouluja. Käsiteltävien teemojen suhteen opiskeltavalla alalla ei ollut merkitystä, ja siksi se ei tuntunut oleelliselta.

Paneelikeskustelua varten kehitetyt inserttivideot olisi voinut myös jakaa itsenäisinä videoina eri julkaisualustoille. Se olisi mahdollistanut niiden alla käydyn keskustelun vielä tapahtuman jälkeen. Tällä kertaa keskustelulle tarjottiin mahdollisuus vain tapahtuman aikana.

Toisaalta paneelikeskustelussa käsiteltävät aiheet olivat korkeakouluopiskelijoiden itsensä ideoimia.

4.3 Doomskrollausta ruotiva podcast-pilotti

Olin mukana kehittämässä Turun ammattikorkeakoulun uutta podcast-konseptia. Kehittelyn lopputuloksena syntyi Tutka podcastin pilottijakso *Eroon doomscrollauksesta*, jota toimitin yhdessä toisen journalismin opiskelijan lines Toivosen kanssa. Jakso julkaistiin Tutka podcastin julkaisukanavissa 27.5.2024.

41 prosenttia suomalaisista kuuntelee viikoittain podcastia, ja heistä suurin ikäluokka on 16–34-vuotiaat (IAB Finland, 2024). Podcast on vetävä tuote, mutta markkinoilla on vielä erityisesti nuorille suunnattujen journalististen podcastien mentäviä rakoja. Pilottijakson ajatuksena oli kehittää nuorille toimiva formaatti journalistisesta aihevetoisesta podcastista.

Aloitimme konseptoinnin tavoitellun kuuntelijan tarkalla määrittelemisellä. Julkaisualustana Tutka määritteli kohderyhmän korkeakouluopiskelijoihin, mutta halusimme rajata kohderyhmän junantuomiin opiskelijoihin. Sisällöllisesti se vaikuttaisi lähinnä siten, että turkulaisia ilmiöitä taustoitetaan eikä oleteta, että kuulija tietää asiat etukäteen.

Tarkka konseptoiminen ja pohjatöiden huolellinen tekeminen oli ammatillisesti todella palkitsevaa. Kehitystyö tarjosi puitteet analyyttiselle ja pallottelevalle suunnittelutyölle. Sitä oli erityisen antoisaa tehdä osana työryhmää. Pohdimme, mitä lisähyötyä toimittaja voi tuoda podcastille. Tulimme siihen lopputulokseen, että vastaus on huolella tehty taustatoimittaminen.

Kirjasimme konseptipaperille, että podcast on suunnattu nuorille, jotka eivät tykkää ”mutuilusta”, klikkiotsikoista tai tiktok-koomailusta. Mielestäni on tärkeää miettiä, kiinnostaako tavoiteltua nuorta kuuntelijaa ensisijaisesti käsiteltävä aihe vai aiheesta puhuja. Nuori toimittaja voi tarjota samaistumispintaa, mutta ilman vahvaa henkilöbrändiä tai avointa jakamisen kulttuuria asiat jäävät herkästi abstraktille tasolle.

Otetaan ajankohtainen esimerkki: syntyvyys. Se on nuoria ainakin jossain määrin kiinnostava aihe. Voin jäädä toimittajana junnaamaan yleiselle tasolle ja toistella mediajargonia tai poliitikkojen näkemyksiä, eli tehdä tylsän tuotoksen. Tai voin tehdä taustatyöni kunnolla ja tuoda keskusteluun tilastoja ja nostaa niistä mielenkiintoisia poimintoja. Kolmas vaihtoehto on sanoittaa ilmiöitä henkilökohtaisen kokemuksen eli hyvän haastateltavan kautta.

4.3.1 Toimittaja vai sisällöntuottaja?

Halusimme lähteä kehittämään taustatoimittamisen ja henkilökohtaisten kokemusten välimaastoon sijoittuvaa ohjelmaa. Kuulijalupauksemme kuuluu: ”oivalluksia somesumun keskeltä”. Pilottijakson aiheeksi valitsimme doomskrollaamisen eli uutisvirran jatkuvan selaamisen esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

Noin 15 minuutin jakso lähtee liikkeelle toimittajan henkilökohtaisella kokemuksella, koska uskon samaistuttavuuden vetovoimaan. Journalistin ohjeiden mukaan yleisön tulee pystyä erottamaan mielipiteet tosiasioista ja journalistin on ilmoitettava ammattinsa tehdessään töitä (Journalistin ohjeet 2024, 8, 11).

Persoonansa likoon heittävä toimittaja saattaa vedota nuoreen yleisöön, mutta mikä rooli journalismille jää? Kuka tahansa voi julkaista mitä tahansa, mutta toimittaja osaa tehdä taustatyötä ja ymmärtää sidonnaisuuksia. Päätimme pohjustaa jakson oivalluksia nimenomaan tekemämme taustatyön pohjalta. Yksi luvatuista oivalluksista on, että kolme tuntia ruutuaikaa päivässä tekee vuodessa yli kuukauden. Olisitko valmis tietoisesti käyttämään kuukauden vuodestasi sosiaalisen median selaamiseen?

Omilla ajatuksillamme ja henkilökohtaisilla somen kulutustottumuksilla höystetyn avauksen jälkeen pyydämme studiovieraaksi Tiktokissa korkeakoulukurssia opettaneen lehtori Antti Leppilammen. Keskustelemme boomeriudesta ja meidän suhteestamme someen, sekä tietysti kysymme hänen kokemuksistaan innovatiivisen kurssin vetäjänä.

Kokonaisuus pysyy ytimekkäänä ja rytmi on napakka. Äänitimme radionomaisesti ykkösellä purkkiin, eli juontoparin dynamiikka on todella keskeisessä asemassa. Jos pallo ei liiku tasaisesti, kuuntelija kiusaantuu.

Jakso rakennettiin kuitenkin kokonaisuudeksi vasta editointipöydällä. Sen ansiosta rakennetta pystyi muuttamaan ja hitaasti muodostuneita ajatuksia tiivistämään. Jälkituotannosta omalle vastuulleni jäi jakson editoiminen ja tunnareiden valmistaminen. Testasin erilaisia tunnarifraaseja tekoälyllä. Lopulta pyysin erästä ystävääni lukemaan valitut kuulijalupaukset ääneen ja editoin niiden taustalle äänimaiseman.

Meidän ideoimamme ja pilotoimamme konsepti tarjoiltiin seuraaville tekijöille, ja podcastia alettiin tekemään säännöllisesti syksyllä 2024. Omalta osaltani taival kyseisen podcastin parissa päättyi pilottiin.

Kehitystyö oli kokonaisuudessaan kiinnostava, ja polte lähteä kehittämään seuraavaa podcastia on suuri. Opin käsikirjoittamaan liveaudiota. Jatkoa ajatellen minua kiinnostaa äänimaisemoitujen ja tarinallisia elementtejä hyödyntävien podcastien tekeminen. Podcastit ovat ehdottomasti yksi seuraavista työelämäaskeleistani.

4.4 Reportaasi nuoren toimittajan ensimmäisestä lavatanssitapahtumasta

Elämäni ensimmäisen yön yli -keikan lopputulos *Sävel tosiaan soi läpi yön – erirytmiset ihmiset soljuivat toistensa lomassa Raatalan Humpparallissa* julkaistiin Salon Seudun Sanomien verkossa 17.7.2024. Reportaasi oli minulle henkilökohtaisesti valtavan inspiroiva projekti: pääsin ihmisten ilmoille kokemaan ja kirjoittamaan kokemuksistani journalistista sisältöä.

Taipaleeni tapahtumaan kulki toimituksen lounaspöydän kautta. Pohdimme syödessä, miksi nuoria kiinnostaa lavatanssit. Kerroin, että olen itsekin halunnut jo useampana vuonna käydä juhannustansseissa, mutta se on aina jäänyt toteuttamatta. Sain kuulla levikkialueella järjestettävästä Humpparallista ja innostuin.

Oma aito innostuminen aihetta kohtaan on toimittajan työn kantava voima. Lähtökohta oli kuitenkin mielenkiintoinen. Viikon kestävä tanssitapahtumaa on järjestetty monta vuotta, eli se on lehden lukijakunnalle tuttu entuudestaan. Minulle ulkopaikkakuntalaisena tapahtuma oli kuitenkin vieras, eivätkä siitä tiedä myöskään kaikki paikalliset nuoret.

Olen usein kirjoittaessani miettinyt, kirjoitanko nuorille vai nuorista. Työskennellessäni Salon Seudun Sanomissa alitajunnassani oli jatkuvasti tieto siitä, että lukijakunta on työikäistä (Mediakortti 2024). Se tarjosi mielenkiintoisen mahdollisuuden tarjoilla lukijoille nuorta näkökulmaa asioihin.

Aloin tekemään taustatyötä ja sain selville, että tapahtuma-alueella soi mitä ilmeisemmin koko yön musiikki. Se kuulosti absurdilta ja kiinnostavalta, joten tartuin siihen. Juttutyypiksi valikoitui reportaasi, ja ajatuksenani oli lähteä ensisijaisesti selvittämään, mitä tapahtuma-alueella tapahtuu pitkin yötä.

Olin etukäteen hahmotellut mielessäni tunti tunnilta seurantaa, jossa jokaisen tasatunnin tapahtumat tanssilattialla kuvattaisiin auki. Reportaasikeikka vei kuitenkin niin mennessään, että luovuin kaikista suunnitelmistani ja annoin tilanteen kuljettaa.

Juttukeikka muodosti kivijalkaa toimittajaidentiteetilleni. Siinä missä olen aikaisemmin yrittänyt asettautua niin sanoakseni toimittajan muottiin, tällä kertaa uskaltauduin kikkailemaan ja heittämään omaa persoonaani peliin. Lähdin kirjoittamaan juttua oman kokemukseni kautta, koska untuvikkoperspektiivi oli uusi lähestymiskulma lukijakunnalle jo entuudestaan tuttuun tapahtumaan.

En ehtinyt purkaa kokemusta tekstiksi heti tapahtuman jälkeen. Muutaman päivän tauko ei kuitenkaan haitannut. En ole koskaan elämässäni kirjoittanut yhtäkään juttua yhtä nopeasti. Ajatus kulki ja kirjoitin yhteen putkeen pitkän tekstin, jonka tiivistin sihteerin toiveen mukaisesti noin 10 000 merkkiin.

Kyseisen reportaasikeikan jälkeen olen pitänyt selvänä, että reportaasitoimittaminen on intohimoni. En ole kiinnostunut tekemään näyttöpäätelijournalismia. Haluan mennä sinne missä tapahtuu, kohdata ihmisiä ja kirjoittaa kokemuksen syvällä rintaäänellä. Reportaasikeikan riemu kannatteli koko työsuhteeni ajan.

Yön yli -keikka oli erinomainen muistutus työn parhaasta puolesta: ihmisistä ja ihmiskohtaamisista. Mutta miksi valitsin jutun nuorisojournalismia koskevaan opinnäytetyöhöni? Siksi, että yksi nuorille suunnatun journalismin määritelmä on, että aihe kiinnostaa nuoria ja/tai juttu on nuoren kirjoittama. Tässä tapauksessa aihe trendasi nuorisokanavissa ja olen itse nuori, eli rasti molempiin ruutuihin.

Sain jutusta hyvää palautetta kaikenikäisiltä lukijoilta. Haluan kuitenkin tarttua erityisesti vanhemmilta lukijoilta saatuun hyvään palautteeseen.

Nuorisojournalismilla on tärkeä rooli myös siinä, millaista kuvaa nuorista ihmisistä maalataan mediassa. Aikuisperspektiivistä kirjoitetun ”nuoriso on pilalla” - journalismin rinnalla tuntuu arvokkaalta monipuolistaa nykynuorisoa koskevia mielikuvia omaäänisellä reportaasillani. Siksi vanhoilta lukijoilta saatu henkilökohtainen positiivinen palaute tuntui erityisen hyvältä.

Tarinallinen ja minämuotoinen kirjoitusasu on helppolukuinen, selkeä ja tartuttava. Haluan osaltani olla tarjoamassa mielenkiintoisia lukukokemuksia nuorille, sillä sanomalehtien lukemisaktiivisuudella ja lukutaidolla on selkeä yhteys. Mitä enemmän lehtiä nuoret lukivat, sitä paremmin he pärjäsivät vuoden 2015 PISA-tutkimuksen lukutaitokokeessa (Sirén ym. 2018, 24–30).

4.4.1 Oikaisu

Liitteenä olevassa printtijutussa kerrotaan, että yleisöä tanssitti Salon Klubitanssiyhdistys. Todellisuudessa kyse oli Salon Seuratanssi Klubi ry:stä.

Reportaasiin jäi epähuomiossa urani ensimmäinen oikaisua vaativa virhe. Virhe tarjoaa tässä tapauksessa hyvän aasinsillan verkon mahdollisuuksiin.

Verkkoversiosta virhe nimittäin korjattiin heti, mutta printtiarkistoon se jää kummittelemaan.

4.5 Korttitarina nuorten savipajatoiminnasta

Yle Turun harjoitteluni aikainen, monimediallisia innovaatioita edustava *Kolmen euron astiasto* -korttitarina on julkaistu 5. marraskuuta 2023. Halusin kokeilla tehdä työharjoitteluni aikana korttitarinan eli valo- ja videokuvista sekä lyhyistä teksteistä muodostetun selattavaan muotoon taitetun artikkelin.

Olin kuullut, että nuorille suunnattu avoin savipaja on aina täynnä eivätkä kaikki halukkaat mahdu mukaan. Ilmiö kuulosti mielenkiintoiselta, ja halusin tehdä siitä tavalla tai toisella jutun. Korttitarina tuntui hauskalta vaihtoehdolta, sillä se tarvitsee paljon visuaalista materiaalia ja savipajalla sitä riittäisi.

Minua kiinnosti tietää, mikä nuoria kiehtoo savitöiden tekemisessä, tai mitä savipajalla oikeastaan tehdään. Kyseinen avoin savipaja on suunnattu 13–28-vuotiaille eli toimituksen tavoittelemalle nuorelle kohdeyleisölle. Siispä soitin savipajalle ja sovin pistäytyväni paikalla.

Menin savipajalle kameran kanssa eräänä maanantaina. Olin sopinut etukäteen kaksi haastattelua: savipajan ohjaajan ja toiminnasta vastaavan työntekijän kanssa. Haastateltavat kävijät olivat kuitenkin villi kortti, koska pajaan ei oteta ennakoilmoittautumisia. Paikalla olleet nuoret kertoivat mielellään kokemuksistaan, ja sain kuvata heidän tekemiään savitöitä. Kokemus oli todella mukava ja keikan kohtaamiset olivat ihania. Työn tekeminen oli kivaa.

Oman lisämausteensa kokonaisuuden hahmottamiseen toi se tosiasia, että olin yksin vastuussa jutun toimittamisesta ja kuvaamisesta. Olin etukäteen miettinyt käsikirjoituksenomaisesti, minkälaista materiaalia mahdollisesti tarvitsisin. Tarkoituksenani oli tehdä sekä korttitarina että versioda siitä pystyvideo sosiaaliseen mediaan.

4.5.1 Eri alustoille versioiminen

Päädyin kuvaamaan valtavan määrän materiaalia, koska kuten konkarikuvaajat aina sanovat: materiaalia ei voi koskaan olla liikaa. Mutta mikä on mielenkiintoista materiaalia uutisvideon kuvitukseksi? Olen huomannut, että Tiktokin lyhytvideoiden ärsykerytmin seurauksena videota katsova nuori haluaa koko ajan katsella jotain.

Mediatalojen näkökulmasta Tiktok on hankala julkaisualusta, jossa jokaisen yksittäisen videon tulee pärjätä omilla ansioillaan (Sihvonen ym. 2024, 64). Alustan suosion myötä samankaltaisia lyhyitä pystyvideoita näkyy nykyään myös kilpailevilla somealustoilla (Sihvonen ym. 2024, 48). Sosiaalisessa mediassa uutisvideot ovat samaa virtaa viihteellisten ja epäluotettavien sisältöjen kanssa (Pyhtilä 2024).

Saven työstäminen ja yksityiskohtien maalaaminen saven pintaan on hypnoottisen harmonista seurattavaa. Se toimii mielestäni mainiosti haastattelun kuvituksena ja tarjoaa levottomalle nuorelle mielelle havainnoitavaa. Siispä kuvasin sitä ja editoin haastattelun päälle kuvamaton.

Korttitarina on tiivis ja visuaalinen paketti. Yleisradion korttitarina on mielestäni toimiva erityisesti siksi, että julkaisualusta on heidän omansa. Formaatti on kuitenkin tuttu sosiaalisesta mediasta, ja sisällön läpi kahlaaminen on helppoa. Kovin syväluotaavaa analyysiä korttitarinan osioihin ei saa mahdutettua, ja tiivistäminen onkin toimituksellisen työn antoisin osuus.

Uskaltaisin myös väittää, että huolella tiivistetty ja visuaalinen paketti on mielenkiintoinen formaatti erityisesti savipajan kaltaisille kevyemmille aiheille. Toisaalta siinä missä selitysvideo pakatoi päivän polttavimmat minuutin videoon, korttitarinan kaltainen selattava formaatti voisi ajaa saman asian tekstimuodossa.

5 Nuoren journalistin havainnot ja oivallukset

Pidän ensiarvoisen tärkeänä, että nuoret sukupolvet sitoutetaan laadukkaaseen journalistiseen mediaan. Opinnäytetyöprosessi opetti, että kaikki lähtee mediakasvatuksesta, eli siitä että lapset ja nuoret opetetaan pienestä pitäen kuluttamaan, tulkitsemaan ja arvostamaan hyvän journalistisen tavan mukaan tehtyjä sisältöjä. Nuoria kiinnostavat selkeät uutiset, joihin on otettu nuorta näkökulmaa.

Nuorisojournalismin ydin on mielestäni kyynistymätön, utelias ote ympäröivään maailmaan. Aikuisen uriin itseään asettelevalle nuorelle moni asia on vieras. Ajattelen, että nuoruus on monella tapaa toinen kyselyikä. Tällä kertaa kysymyksiä ei kuitenkaan esitetä ääneen. Nuorisojournalismi vastaa parhaimmillaan nuoria askarruttaviin kysymyksiin ja on pyyteetöntä ja ennakkoluulotonta.

Olen seurannut riemuissani konkaritoimittajien ilahtumista kesätoimittajien rekrytoinneista. Kesällä toimitukset kuhisevat tuoreita nuoria näkökulmia, ja omien kokemuksieni mukaan idearikkaita nuoria arvostetaan toimituksissa.

Tiedostan, että toimittajalle on varmasti luontevaa miettiä juttuaiheita omasta elinpiiristään. Näkökulmaksi saattaa lipsahtaa oma napa. Siksi toimituksen nuorin työntekijä saattaa joutua edustamaan työpaikallaan nuorta ajattelua. Ammattimainen nuori toimittaja ei kuitenkaan pyöri työelämässä vain oman navan ympärillä. Tekemissäni jutuissa nuori ikä ei ole koskaan ollut jutun päänäkökulma. Se on taustalla vaikuttava sivuseikka, vaikka tärkeä sellainen.

Antoisin työelämäoivallus toimittajana on ollut omien ajatusvinoumien ja näkökulmien reflektointi. Haluan miettiä, millaisten nuorten ääni ei kuulu suomalaisessa uutismediassa. Aion heittää verkkoni muulle kuin sosiaaliseen mediaan ja hankkia haastateltavia ja ymmärrystä nuoruuden laajaan kirjoon. Yksittäinen nuori ei saa edustaa koko nuorisoa.

Käytännönläheinen medianomikoulutus on koostunut pitkälti monimediallisista projektikursseista. Pidän tärkeänä, että nuorille tehdään myös kirjoitettua journalismia. Tekstejä, jotka pitävät mielenkiinnon yllä ja tarjoavat oivalluksia. Lisäksi minua kiehtoo podcastien ja vaakavideoiden maailma. Somejournalismilla on paikkansa, mutta sitä pitää tehdä harkiten. Informaatiotulva ja kiivas ärsykettahti eivät saa madaltaa uutiskynnystä.

Yksi keskeinen oivallus on, että jokainen on ollut nuori, mutta vain hetken. Oma nuori näkökulmani ei tule säilymään ikuisesti. Myönnettäköön, että en enää ymmärrä kaikkia nykynuorisolaisia ilmaisuja tai trendejä. Juuri siksi myös nuoren toimittajan tulee selvittää käsittelemiään asioita ennakkoluulottomasti ja oma inhimillisen vajavainen minäperspektiivi tiedostaen.

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli opettavainen matka omaan toimittajuuteeni. Haluan pyrkiä pitämään kiinni kyvystä reflektoida omaa tekemistäni ja toivon, että saan toimittaa sisältöä luovalla ja analyyttisellä otteella myös tulevaisuudessa. Omia juttuprosesseja pitää pystyä tarvittaessa avaamaan ja perustelevaan.

Portfolioanalyysiin olisi voinut sisällyttää julkaistujen juttujen analytiikkaa ja lukijakokemuksia. Nyt juttujen onnistumisen arvioiminen jäi kokemuspohjaiseksi. Lopputuloksesta voi kuitenkin olla hyötyä muille omaa toimittajuuttaan pohtiville nuorille toimittajille.

5.1 Jatkotutkimusaiheita

Olisi mielenkiintoista selvittää, millaisia pitkäaikaisvaikutuksia lyhytvideoformaattissa tehdyllä videojournalismilla on nuorten uutisten lukemiseen. Lähdin työstämään opinnäytetyötäni sillä mielellä, että pidän somealgoritmien muovaamaa nuorisojournalismia pelottavana. Prosessin aikana totesin, että hätä ei välttämättä ole tämän näköinen, ainakaan vielä. Toisaalta Ylen kirjoitetut verkkouutiset alkavat tätä nykyä tiivistelmällä. Se kiellii ehkä informaatiotulvasta tai heikentyneestä keskittymiskyvystä.

Toinen mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe on potentiaalinen ratkaisu edellä mainittuun mahdolliseen ongelmaan, nimittäin audio. Kirjoitettua journalismia pystyy yhä enemmän myös kuuntelemaan, ja samalla lisääntyy myös laadukkaiden journalististen podcastien tarjonta. Olisi mielenkiintoista tutkia, miten kuunneltava journalismi löytää tiensä nuorien kuluttajien korviin.

Lähteet

#nuoretmyös-hanke. 2020. Miten Z-sukupolvi määrittelee journalismin uudestaan ja haastaa valtamedian muutokseen? Media-alantutkimussaatio.fi. Loppuraportti. Viitattu 25.9.2024. https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/nuoretmyos_loppuraportti.pdf

Björkstén, T. 2021. Pölli tästä resepti, jolla tavoitat takuuvarmasti nuorta yleisöä. Newslab.yle.fi -sivustolla julkaistu blogikirjoitus. Viitattu 25.9.2024. <https://newslab.yle.fi/fi/blog/1V6hjry3mdzaxsc4RfmG43>

Demi (lehti). n.d. Wikipedia. Viitattu 16.11.2024. [https://fi.wikipedia.org/wiki/Demi_\(lehti\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Demi_(lehti))

IAB Finland. 2024. Näin suomalainen kuuntelee – podcast edition 2024 - tutkimus. <https://radiomedia.fi/tutkimukset/nain-suomalainen-kuuntelee-podcast-edition-2024/>

Journalistin ohjeet. Jsn.fi. n.d. Viitattu 10.1.2025 <https://jsn.fi/journalistin-ohjeet/>

Lahokoski, L. 2024. Nuoret sanomalehden lukijoina. Opinnäytetyö (AMK). Journalismi. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.11.2024. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/860037/Lahokoski_Lotta.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Laki Yleisradio Oy:stä 11.3.2022/159. Viitattu 20.11.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931380#L1P3>

Mikkilä, L. 2024. Mediaidoli. Helsingin Sanomien haastattelu Jaakko Kesosta. HS.fi. Viitattu 21.11.2024. Maksumuurin takana. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000010734182.html>

Pullinen, J. 2024. HS:n Nyt-brändi siirtyy historiaan – tilalle enemmän ääntä ja videota emo-Hesariin. Helsingin Sanomien verkkoartikkeli. Viitattu 16.11.2024. <https://www.hs.fi/nyt/art-2000010131200.html>

Pyhtilä, L. 2024. Toimitukset kalastelevat nuoria lyhytvideoilla, mutta heidän elämänsä uhkaa jäädä varjoon journalismissa. Se on kohtalokasta lukutaidolle ja median tulevaisuudelle, sanoo tutkija. Journalisti.fi verkkoartikkeli. Viitattu 20.11.2024. <https://journalisti.fi/artikkelit/2024/05/toimitukset-kalastelevat-nuoria-lyhytvideoilla-mutta-heidan-elamansa-uhkaa-jaada-varjoon-journalismissa-se-on-kohtalokasta-nuorten-lukutaidolle-ja-median-tulevaisuudelle-sanoo-tutkija/>

Sihvonen, T. & Manninen, V. 2024. TikTok-journalismi Suomessa. Media & viestintä, 47(1), 47–70. <https://doi.org/10.23983/mv.137083>

Sirén, M.; Leino, K & Nissinen, K. 2018. Nuorten media-arki ja lukutaito: PISA 2015. Koulutuksen tutkimuslaitos & Sanomalehtien liitto. <https://www.uutismediakasvatus.fi/wp-content/uploads/sites/4/2020/10/Nuorten-media-arki-ja-lukutaito-tutkimusraportti.pdf>

Uotila, P. 14.2.2023. Tutkimus: Uusi toimittajasukupolvi haluaa neutraalin sivustakatsomisen sijaan ajaa yhteiskunnallista muutosta. Suomenlehdisto.fi. Näkökulmat. Viitattu 14.11.2024. <https://suomenlehdisto.fi/tutkimus-uusi-toimittajasukupolvi-haluaa-neutraalin-sivustakatsomisen-sijaan-ajaa-yhteiskunnallista-muutosta/>

Uutismedia verkossa. 2023. Media-alan tutkimussäätiö. Reuters-instituutin Digital News Report Suomen maaraportti. Viitattu 24.11.2024 https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/Reuters_Uutismedia-verkossa-raportti_2023.pdf

Uutismedian liitto. 2023. Uutisten viikon tutkimus: Omaa elämää lähellä olevat uutisaiheet nousseet nuorten kiinnostuksen ytimeen – kriisiuutisointi herättää ahdistusta. Tiedote. Viitattu 25.9.2024. <https://www.uutismediat.fi/ajankohtaista/uutisten-viikon-tutkimus-omaa-elamaa-lahella-olevat-uutisaiheet-nousseet-nuorten-kiinnostuksen-ytimeen-kriisiuutisointi-herattaa-ahdistusta/>

Uutismedian liitto. 2024a. Uutisten viikon tutkimus: Tiktok on noussut nuorten tärkeimmäksi uutiskanavaksi, kiinnostus omaan elämään liittyviin uutisiin kasvussa. Tiedote. Viitattu 25.9.2024. <https://www.uutismediat.fi/ajankohtaista/uutisten-viikon-tutkimus-tiktok-on-noussut-nuorten-tarkeimmaksi-uutiskanavaksi-kiinnostus-omaa-elamaan-liittyviin-uutisiin-kasvussa/>

Uutismedian liitto. 2024b. Suomalaisten uutismedia 2024 -tutkimus. Tiedote. Viitattu 8.1.2025. <https://www.uutismediat.fi/ajankohtaista/sanomalehdet-ovat-erityisesti-nuorten-mielesta-ylivoimaisesti-yleissivistavin-media/>

Vesanummi, M. 2024. Yle Triplet – journalismi medialukutaidon opetusvälineenä. Media & viestintä, 47(3), 73–83. <https://doi.org/10.23983/mv.145703>

Väliverronen, J.; Pöyhtäri, R. & Villi, M. 2023. Paljon vanhaa, jotain uutta ja jotain lainattua. Suomalaisjournalistien ammattikuva Worlds of Journalism Study -kyselyssä. Jyväskylän yliopiston julkaisusarja JYU Reports. Viitattu 14.11.2024. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/84969/978-951-39-9475-4_JYU_Reports_17_jyx.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hannonen, M. 2023. Aivotulehdus sekoitti Sofia Niileksen, 21, opinnot – vakava sairastuminen voi romuttaa opiskelijan talouden. Yle.fi. Viitattu 19.11.2024.

<https://yle.fi/a/74-20053080>

Hannonen, M. 2023. Astiasto kolmella eurolla. Yle.fi. Viitattu 19.11.2024.

<https://yle.fi/a/74-20057130>

Hannonen, M. 2024. Sävel tosiaan soi läpi yön – erirytmiset ihmiset soljuivat toistensa lomassa Raatalan Humpparallissa. Salon Seudun Sanomien verkkoartikkeli. Viitattu 19.11.2024. <https://www.sss.fi/2024/07/savel-tosiaan-soi-lapi-yon-erirytmiset-ihmiset-soljuvat-toistensa-lomassa-raatalan-humpparallissa/>

Mistä opiskelijoiden raha tulee ja minne se menee? Ylen ja Turun AMK:n paneelikeskustelussa perataan opiskelijoiden arkea. 2023. Yle Areena. Viitattu 19.11.2024. <https://areena.yle.fi/1-67404342>

Tutka Podcast: Eroon doomscrollauksesta. 2024. Tutka.pro. Viitattu 19.11.2024. <https://tutka.pro/podcastit/tutka-podcast-eroon-doomscrollauksesta/>

UUTISET

Vinkkaa uutinen: (02) 770 2314 | toimitus@sss.fi

Sävel tosiaan soi läpi yön

Heinäpellot rajaavat sisään iloisen Humpparallikylän, jossa yöpyessään tekee mieli oppia jotakin. Eritysmiset ihmiset soljuvat toistensa lomassa, eikä musiikki loppu.

SSS | Majajärvi Hannonen
majajarvi.hannonen@sss.fi

Heinäkuinen kesäviikkoilta kaudenmimmillaan: pilvetön taivas, hienoisessa tuulenvireessä tanssahlelevat heinäpellot ja Raatalasta kantautuva tanssimusiikki.

Heittäydyn kesätuulten viettäväksi ja hyppään elämäni ensimmäistä kertaa vuoden 1989 Fiat Ducaton ratin taakse ja suuntaan neitsytmatkalle Humpparalliin.

Kukaan tuskin eksyy peltojen ympäröimälle tapahtuma-alueelle sattumalta. Piihovin rampilta matkaa saa taittaa vielä 19 kilometriä mutkittelevia pikkuteitä pitkin.

Ohiton kukalliseen kellomekoon sonnuttautuneen pyöräilijän. Mitä lähemmäksi aluetta pääsen, sitä enemmän takapeilisissä näkyy autoja. Meillä kaikilla on yhteinen määränpää.

Perillä meitä on vastassa Kauppi-
lan vanhan ladon ympärille rakennut viiden hehtaarin tapahtumakylä. Peltojen keskellä on helpo olla kuin kotonaan ja musiikki soi, se luo koko tapahtuman tunnelman.

Alueen kahdella lavalla on keskenään erilainen tunnelma. Kaljalteltan edestä löytyy pieni tanssahlelulava, kun taas intiimi lato toimii tanssin keskionä.

Seitsemältä punaiselta lippukioskilta lähtevä jono mutkittelee pitkälle parkkipaikalle saakka. Ensimmäinen kolmesta tanssiorkesterista on juuri aloittanut soittamaan. Tanssijat laulavat Kultaisen nuoruuden kerto-säkeen ääneen. Pihalla nuorimmat osallistujat, reilun kuukauden ikäiset kaksoiset juovat ilt-

maitoan.

Viereeni porhaltaa eräs yhdeksänvuotias. Häntä kiinnostaisi mennä tanssilattialle ystävängensä kanssa. Heitä kuitenkin jännittää, että he voisivat jäädä muiden tanssijoiden jalkoihin. Kerron rohkaisevat sanat, ja kaksikko kirmaa keppihevosiineen parkkipaikan takana siintävälle pellolle.

Lähden perään, sillä samaisella pellolla tapahtuu. Salon kuumailmapallokerhon pilotti **Peteri Rättö** valmistautuu nousemaan ilmaan. Pertteliläinen Rättö on iloinen, että ihmisillä on viitelläisyttä järjestää tällaisia tapahtumia.

– Meidän pääpäivämme on lauantainen harrasteautojen kokoontuminen. Pyrimme kuitenkin tulemaan joka vuosi paikalle myös kuumailmapallon kanssa, hän kertoo.

Kuumailmapallo heittää utelaiden katselijoiden päälle sinisen varjon. Parkkipaikan takanurkkaan kokoontuneet nuoret auttavat pallokerhon **Kari Mäkistä** ohjaamaan palloa oikeaan suuntaan.

Kahdeksalta tunnelma tanssilattialla tiivistyy ja askeleet johdattavat tanssijoita myös ladon ulkopuoliselle katetulle tanssilattialle. Kuumailmapallo nousee ilmaan, ja pallon paikalle houkutteleva nainen tulee juttelemaan kanssani.

Nainen kertoo olevansa paikallisia. Tapahtumaan hän on saapunut itsekseen ja ensimmäistä kertaa.

Häntä kiinnostaisi tietää, mitä alueella tapahtuu yön pimeinä tunteina. Koska häntä odottaa huomennä työpäivä, lupaan kuvilla tapahtuman mahdollisim-

Salon Klubitanssiyhdistys oli paikalla tanssittamassa ihmisiä. Tanssittajat tunnisti heidän paidoistaan: etupuolella lukee Haen sinua, takapuolella hae minua. Kuvassa vasemmalta Kimmo Iivonen, Tapio Salmi ja Tove Vartiainen.

man tarkkanäköisesti Salkkarin sivuilla.

Yhdeksältä istahdan pellon reunan syömään lettua. Siinä syö-

dessäni pohdin, mitä me vuosittain vaihteessa syntyneet voisimme ottaa lavatanssikulttuurista opiksemme.

Meitä on alueella jonkin verran.

Suurin osa parvelee parkkipaikan takanurkassa, jokuseen törmään myös tanssilattian tuntumassa. Lapsia puolestaan on enemmän. Ihmisiä on kirjaimellisesti vai-

KUVAT: SSS/MAIJASTIINA HANNONEN

HUMPPARALLI

Viikon kestävä tapahtuma

- ▶ Viikon kestävä tanssi- ja musiikki-tapahtuma.
- ▶ Järjestettiin tänä vuonna 17. kertaa.
- ▶ Juha Vähä-Heikkilän ja Kimmo Haapasen järjestämä tapahtuma.

Humpparallissa tavannut nelikko viettää tapahtumassa viikon naapureina. Vasemmalla Keski-Suomesta saapuneet Ahti Ruuska ja Pirjo Nieminen, oikealla Satakunnasta ajelleet Hannu Leino ja Aulikki Selinkoski-Leino.

Kuortaneelta kohti rannikkoa suunnannut Raimo oli paikalla yhden yön taktiikalla.

vasta vaariin, kuten moni minulle huomauttaa. Mietin, miten moni-tuinen joukkio ihmisiä on löytänyt tiensä tänne.

– Tulin, jotta voin sanoa käyneeni, Kuortaneelta tullut **Raimo** kertoo.

Raimo ei halua sukunimeään lehteen, jotta paikalliset eivät ryhdy soittelemaan. Hän on nimittäin vain ohikulkumatkalla ja Humpparallissa yhden yön taktiikalla.

Aamulla matka jatkuu saaristoon, jossa hän juhlistaa lähestyvää 77-vuotispäiväänsä. Yhdeksän aikoihin ilta on vasta nuori, hän kertoo. Saattaa olla, että tanssilattiakin vielä kutsuu.

– Voisi sitä huomomminkin ajan viettää, hän tuumailee.

Kymmeneltä ladon edessä kiehuttelee jälleen jono. Tällä kertaa

ihmiset jonottavat Kuusjoen Ukkoerhon/Leidien teltalle. Siellä myydään festarikansalle makkaraa ja muurikkalettuja. Lato paistattelee auringon viimeisten kellerävien sävyjen loisteessa.

Päivystävä hierova ensiapunainen **Erja Suonpää** on teltalla hiukopialalla. Rempseä Suonpää kertoo tekevänsä hierontaa juuri niin paljon, kuin ihmiset jaksavat tuulettaa lompakoitaan. Hän nauraa heiton päälle hyväntuolisesti ja kutsuu pistäytymään teltalla. Lupa-kan käydä myöhemmin.

Siihen nähden, että eletään tanssin kolmatta tuntia, on meno edelleen lempeää ja virkeää. Salon klubitanssiyhdistys on paikalla tanssittamassa ihmisiä. Kolmannen vuoden tanssittajalla **Tove Vartiainen** on ollut vientä, vaikka yleensä miehistä on enemmän pulaa.

– Tanssittavat määräävät taidin. Yksi vanhempi rollaattorin turvin kulkeva mies kertoi, että hänen polvensa ovat paskana. Siinä me sitten hytkyttiin yhdessä ja molemmilla oli hauskaa, Vartiainen kertoo.

Katselen, kuinka ihmiset ottavat lippukioskin viereiselle pelloille aseteltujen vanhojen kulkupelien kanssa valokuvia.

Heinäpäälillä istuu myös aikaisemmin jututtamani yhdeksänvuotias. Hän esittäytyi **Elvi Ah-**

taanluomaksi ja kertoo uskaltautuneensa tanssilattialle ystävänsä kanssa.

– Mun äiti paistaa täällä lettuja niin me tultiin tänne illaksi, neito-kainen kertoo.

Keskustelun jälkeen koittaa sopiva hetki piipahdtaa hierovan ensiapuhenkilön luona. Piipahduksen aikana minulle valkenee, miten suuri merkitys tapahtumalla on monille paikallisille.

Erja Suonpää kertoo, että kymmenpäisen hyväntekijöiden joukko keräsi rahaa ja lahjoitti tapahtumalle defibrillaattorin.

– Kun tapahtuma kerran on täällä korvessa, niin nyt täällä on luottavaisempi olo olla ensiapuvastuussa, Suonpää kertoo.

Yhdeltätoista globalisoitunut maapallo ilmestyy varsin hassulla tavalla salolaisella pelloilla.

Matkailuautorivin edustalla seisoo joukko ihmisiä, joita kaikkia yhdistävät Floridan Suomi-yhteisössä vietetyt talvet.

Toinen yhdistävä tekijä on rakkaus Raatalan Humpparallia kohtaan.

– Tämä on niin hienosti järjestetty tapahtuma. Jos luojia suo, niin tämä ei todellakaan jää viimeiseksi Humpparalliksi, **Pirjo Nieminen** kertoo hymy korvissa.

Nieminen saapui paikalle heti ensimmäisenä päivänä yhdessä **Ahti Ruuskan** kanssa. Keski-Suomen Kyyjärveltä saapuneella kaksikolla oli kova luotto tapahtumaan jo etukäteen.

– Me tultiin tänne tänä vuonna ensimmäistä kertaa ja ostettiin heti viikon lippu, Nieminen kertoo.

– Viiden euron päiväpaikka autolle on oikein hyvä hinta, Ruuska jatkaa.

Kaksikko on tanssinut yhtä jalkaa joitain vuosia. He pyrkivät tanssiin kahdesta kolmeen kertaan viikossa muutenkin, joten viikon putki ei paljoa askelta paina.

Rupattellessamme suuntaamme kohti latoa. Lähestyessämme heidän tanssijalkansa alkavat väpättämään ja he suuntaavat kiertyvien askelin kohti orkesteria.

– Tuo tuppaa aina viemään, Ruuska kertoo pilke silmäkulmassa.

Tapahtumassa päivystävä hierova ensiapunainen Erja Suonpää oli panemassa aluilleen ideaa defibrillaattorin lahjoittamisesta.

Puolenyön aikaan nojaillen ladon lautaseinään ja seuraan tanssilattian tunnelmia. Nuoren ihmisen näkökulmasta alkoholittomuus ja älypuhelimien puute ilahduttaa.

Ovensuun toiseen pieleen nojaileva nainen toivoo, että häntä ei tultais hakemaan. Mahtaakohan kyseessä olla käänteispsykologinen toive, mietin. Hetkisen kulluttua nainen kuitenkin liihottelee lattialla iloisesti yksinään. Katselen häntä, ja hymy väreilee poskillani.

– Lissää vauhtia tossun alle. Koska ralli kyseessä ni otetaan tähän väliin yksi humppa, orkesteri huikkaa lavalta ja vauhti kiihtyy jälleen.

Tanssilavakulttuuri on minulle entuudestaan vieras maailma. Meininki näyttää kuitenkin kutsuvalla.

Sekaan mahtuu jos jonkin tyylistä askeltajaa, ja erityiset ihmiset soljuvat toistensa lomassa. Se on joksinkin hypnoottista katseltavaa kesäyön hämärässä.

Istahdan erään kulkijan kanssa pihapenkille.

– Tulin tänne ensimmäisellä kerralla muutamaksi päiväksi selvittelemään avioero-prosessin tunteuksia. Silloin päätin, että jatkossa tulen aina koko viikoksi, hän kertoo.

Ja niin hän on myös tehnyt. Tänä vuonna hän on paikalla seitsemättä kertaa.

Yhdeltä orkesteri viimeistelee soittonsa monikymmenpäisen joukkion edessä. Aplodin jälkeen ohitseni pyyhältää hikiinen tanssija. ”Huh, ei tui kyllä unikaan heti kun tuli niin tanssittua.” Ihmiset valuvat ladosta viilenneeseen kesäyöhön. Livebändi vaihtuu nauhoitteeseen, mutta musiikki ei loppu.

Istahdan parkkipaikan laitaa kuuntelemaan, mitä ihmiset juttelevat keskenään.

– Tänäöni loppuun asti kunnon meininki, eräs iloitsee.

– Paras ilta tällä viikolla, toinen toteaa.

– Joo ja huomenna uuestaan, eräs vastaa.

– Hyvää yötä, toinen toivottaa.

– Hyvää yötä.

Salon kuumailmapallokерho nosti pallonsa ilmaan tapahtuman parkkipaikalta. Pilotti kertoi tarkkailevansa tuulta havu-puiden latvoista.

Alue tyhjenee ja jää seuraamaan takavaloista muodostuvaa punaista kulkuetta.

Lopulta hämärä laskeutuu, vaikka musiikki soi. Yhytän parkkipaikan laidalta järjestyksenvalvojan. Hän on suuntaamassa hiljalleen talkoolaiten saunaan, mutta sitä ennen hän iloitsee päivän kävijämäärästä: 370 myytyä lippua ja valtava joukko talkoolaisia.

– Talkoohengellä on valtavan suuri merkitys suomalaisille pienille tapahtumille, hän kertoo.

Kolmelta suuntaan matkailuauton nukkumaan. Ladalta kantautuvat muumikkokot tuovat mieleeni muumolassa lapsuudessani viettämät yöt. Mummolani on tapana kuunnella aina öisin radiota.

Usvaisessa peltomaisemassa ei näy ihmisiä, mutta kesäyössä kaikevat sävelmät luovat tunnelmaa. Kaikessa absurdiudessaan yö on äärettömän kaunis.

Aamulla herään samaiseen tunnelmaan ja ymmärrän, miksi ihmiset viipylevät kokonaisen viikon.

Raimo näyttää jatkaneen matkaa. Samoin kyyjärveläiset Ruuska ja Nieminen näyttävät lähteneen Saloon kauppasiaille, kuten he yön hämärässä kertoivat tekevänsä.

Mutta musiikki soi.